

Een nieuwe visie en missie voor de PGAD

Versie **Eindversie**
Datum **26-11-2025**

Vastgesteld in de kerkenraadsvergadering van 08-12-2025

Inhoudsopgave

I	Samenvatting	2
II	Inleiding	3
III	Uitwerking en toelichting	4
	3.1. Bestaansgrond	4
	3.2. Achtergrond voor het herdefiniëren visie en missie	4
	3.3. Visie	6
	3.4. Kernwaarden	6
	3.5. Missie	7
IV	Beleidsplan per werkveld	10

De Protestantse Gemeente Angerlo-Doesburg staat midden in een samenleving die voortdurend verandert. Om als kerk relevant, inspirerend en betrokken te blijven, willen wij onze visie en missie herijken. De vorige formulering, die teruggaat tot 2009, bleek te lang, te breed en niet meer passend bij de huidige tijd.

Deze vernieuwde versie wil helderheid en richting geven aan onze gemeente en een uitnodiging zijn voor wie zoekt naar zingeving, verbondenheid en houvast. Vanuit geloof en maatschappelijke betrokkenheid werken wij aan een rechtvaardige wereld en dragen wij zorg voor Gods schepping. Daarbij koesteren wij verbondenheid, zorgzaamheid en openheid als kernwaarden.

Deze notitie vormt het kader voor onze keuzes, beleid en activiteiten voor 2026 en verder.

I Samenvatting

BESTAANSGROND:

Het koninkrijk van God zichtbaar maken op aarde

VISIE:

Gedreven door verlangen naar die nieuwe wereld bouwen wij aan een toekomst van vrede, gerechtigheid en hoop voor allen.

MISSIE:

Wij staan op voor:

Een betere (of: gezonde, leefbare) wereld voor mens, dier en milieu

- Zorg voor Gods schepping (mens, dier en milieu)
- Duurzame leefwijze en bewustwording van onze ecologische voetafdruk
- Verantwoord omgaan met natuurlijke hulpbronnen

Een rechtvaardige samenleving, dichtbij en ver weg

- Gelijke kansen voor iedereen, zowel lokaal als wereldwijd
- Bestrijding van ongelijkheid en uitsluiting
- Solidariteit met mensen in nood

Een gemeenschap waarin ieder mens telt en wordt gezien

- Waardering voor de unieke waarde van elke persoon
- Ruimte voor diversiteit en inclusiviteit
- Een plek waar mensen zich thuis kunnen voelen, gehoord en gezien weten en kunnen groeien
- Een plaats voor persoonlijke geloofsbeleving, zingeving en houvast

II Inleiding

2.1. Waarom een nieuwe visie/ missie?

- De liggende visie en missie is verouderd (2009);
- De huidige versie vinden leden te lang en is te breed interpreteerbaar;
- Er is behoefte aan duidelijkheid en aan communicatie over de richting van onze gemeente;
- De PGAD wil beleid hebben om gedegen in te kunnen spelen op de diverse ontwikkelingen binnen onze gemeente en in de samenleving;
- Het vormt de basis voor het opstellen/ actualiseren van de verschillende beleidsplannen/ doelen van de verschillende taakvelden in onze gemeente;
- Het wordt ingezet voor (meer) sturing en regie op de organisatie van de PGAD;
- Geeft helderheid voor en is een uitnodiging aan mensen op afstand die eventueel interesse hebben om lid van de PGAD te worden of te blijven.

2.2. Wat is de doelgroep?

De visie/ missie is bedoeld voor:

- al onze leden (actief/ enigszins actief/ niet actief);
- voor alle leeftijden binnen onze gemeente;
- voor niet-leden die een rustpunt / houvast zoeken / nieuwsgierig zijn en misschien lid willen worden;
- voor mensen van buiten de gemeente die bij bepaalde activiteiten/ projecten incidenteel of gedeeltelijk willen aanhaken;
- voor jongeren, b.v. generatie Z (1997-2005) die zingeving en houvast zoeken.

2.3. Wat staat er niet in?

- SMART-geformuleerde doelen en activiteiten (SMART = Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden); deze zijn/ worden opgenomen in de afzonderlijke beleidsplannen van Pastoraat, Diaconaat, Financiën/Gebouwen, etc.
- De strategie (hoe gaan we het doen). Dit komt in de genoemde beleidsplannen.

2.4. Definities

Bestaansgrond = het hogere doel

Visie = de richting die we opgaan, de richting die we kiezen

Missie = de opdracht

III Uitwerking en toelichting

3.1. Bestaansgrond (hogere doel)

Ons hogere doel is de inleiding op onze visie en missie. Sterker gezegd een stip op de horizon/een poolster, hier werken we naar toe, hier maken we ons druk om.

Bestaansgrond is het bord op de gevels van de Martinikerk en de Galluskerk.

Als we bijvoorbeeld iemand van buiten de kerk ontmoeten of midden in de nacht wakker worden dan kunnen we ons hogere doel zonder haperen noemen.

Ons hogere doel luidt:

Het koninkrijk van God zichtbaar maken op aarde

3.2. Achtergrond voor het herdefiniëren van de visie / missie

3.2.1 Korte terugblik, SWOT-analyse (analyse van sterke, zwakke punten, kansen en bedreigingen), ontwikkelingen

Bij het bepalen van de visie/ missie voor en van onze gemeente kijken we even achterom, kijken we naar onze sterke en zwakke punten, naar kansen en bedreigingen en staan we stil bij de ontwikkelingen op landelijk, regionaal en lokaal niveau.

Korte terugblik op de afgelopen 8 jaar

Wat is er onder andere bereikt:

- Veelkleurige vieringen;
- Zichtbaar in de “buitenwereld” (waaronder: de herdenkingsbijeenkomsten in november, ‘Preek van de leek’ en orgelconcerten);
- Oecumenische samenwerking versterkt en bestendigd;
- Ervaring opgedaan met Pioniersplek;
- Inspirerende diaconale projecten (Ghana, Colombia, Roemenië, Zuid-Afrika, Palestina);
- Kwaliteitsverbetering Beeld en Geluid;
- Financieel redelijk gezond gebleven;
- Meer multifunctioneel gebruik van de Martinikerk t.b.v. instandhouding gemeente.

Wat is er blijven liggen:

- Het project kerkelijk werker ‘gestrand’;
- Opbouwend jeugdwerk verminderd in de aandacht;
- Besluitvorming over al of niet aanhouden van de twee kerkgebouwen;
- Evaluatie van de beweegredenen PGAD-verlaters.

SWOT –analyse (sterke en zwakke punten/ kansen en bedreigingen)

Sterke punten:

- Oecumenische samenwerking;
- Inzet & motivatie grote groep vrijwilligers;
- Zeer actieve leden-kern;
- Berichtgeving (Zonlicht, Maanlicht, Licht);
- Openstelling Martinikerk door-de-week.

Zwakke punten:

- Onduidelijke positionering in de samenleving;
- Te weinig aandacht voor optimalisatie van de website;
- Onvoldoende aandacht voor betrekken van jeugd en jonge gezinnen;
- Prioriteitsstelling (keuzes maken);
- Back-up/ opvolging vrijwilligers;
- Manier van communicatie (afstemmen van verwachtingspatronen)
- Onvoldoende loyale uitvoering van besluiten van Kerkenraad en College van Kerkrentmeesters;
- Intern wordt makkelijker (en vaker) kritiek gegeven dan complimenten
- Organisatieopbouw (bijvoorbeeld te gebouwgericht, te veel “eiland-“groepjes) en regie, aansturen van de organisatie.

Kansen:

- Behoeftes in de samenleving (houvast, richting, maatschappelijke thema's);
- Beschikbaarheid externe deskundigheid vanuit PKN;
- Toename toerisme Doesburg;
- Centrale plek kerkelijke gebouwen

Bedreigingen:

- Teruglopend ledenbestand;
- Verminderde inzetbaarheid en wegvallen van leden;
- Verouderende samenleving;
- Individualisme en consumentisme.

Ontwikkelingen

Landelijk:

- Sociale cohesie en omgang verandert sterk en snel
- Mensen willen zich liever binden voor kortlopende taken (bv projecten) dan voor langlopende taken (zowel bestuurlijk als uitvoerend).
- Binnen (en buiten) de PKN wordt op veel plaatsen gepioneerd met nieuwe vormen van kerk zijn

Classicaal/regionaal:

- Samenwerking tussen kerkelijke gemeentes

Lokaal:

- Overaanbod activiteiten

3.2.2 Samenvattende analyse als input voor de ontwikkeling van de visie/ missie

- Inrichten van de organisatie op basis van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en het voeren van meer regie en sturing op hoofdlijnen;
- Een heldere aanpak bij het vinden, het inzetten en de opvolging van vrijwilligers en een goede taakafbakening in omvang en duur (meer taken in projectvorm);
- Het voeren van een twee sporen beleid:
 1. behoud van wat goed is en ruimte voor nieuwe activiteiten (maken van keuzes gebaseerd op een prioriteitsstelling);
 2. Gemeenteopbouw (b.v. aansluiten bij ontwikkelingen in de samenleving, inspelen op de (digitale) leefwereld van jongeren, vraaggericht i.p.v. aanbodgericht, ruimte voor experimenten). Hierbij speciale aandacht voor enthousiasmeren, motiveren en betrekken van jeugd en jonge gezinnen.

3.3. Visie

Gedreven door verlangen naar die nieuwe wereld bouwen wij aan een toekomst van vrede, gerechtigheid en hoop voor allen.

3.4. Onze kernwaarden

1. Verbondenheid

Wij geloven dat kerk-zijn begint met verbondenheid: met God, met elkaar en met de wereld om ons heen. We zoeken actief de ontmoeting – ook buiten onze eigen kring – en willen een gemeenschap zijn waar iedereen zich gezien en gelijkwaardig voelt.

2. Zorgzaamheid

Vanuit liefde en naastenliefde dragen wij zorg voor elkaar, dichtbij en ver weg. We luisteren, leven ons in, en staan naast mensen in vreugde én verdriet. Dit geldt voor onze eigen gemeenteleden én voor de bredere samenleving, in diaconale en maatschappelijke betrokkenheid.

3. Openheid

Wij streven naar een veilige en gastvrije gemeenschap waar ruimte is voor ieders verhaal, geloofsvragen en levensweg. We koesteren respect, vertrouwen en eerlijkheid, en geloven dat openheid de basis vormt voor oprechte belangstelling en betrokkenheid, leren van elkaar en groeien in geloof.

4. Verantwoordelijkheid

Verantwoording willen dragen met oog voor het geheel van de gemeente. Verantwoording nemen op de goede manier en binnen het gegeven mandaat; Je committeren aan de door de Kerkenraad, CvK, Diaconie, etc., genomen besluiten en die ook zorgvuldig uitvoeren.

Toelichting op onze kernwaarden

Deze vier waarden vatten veel van de in het gemeente-overleg genoemde suggesties samen. Ze zijn kernachtig, maar tegelijk breed genoeg om in beleid, eredienst en communicatie door te laten klinken.

1. Verbondenheid

Vertrekpunt: Wij zoeken de ontmoeting met God, elkaar en de samenleving.

Gedragsvoorbeelden:

- Nieuwe bezoekers en gasten actief begroeten en welkom heten in de dienst of bij activiteiten.
- Kerkelijke activiteiten organiseren die verschillende leeftijds- en doelgroepen samenbrengen (bv. maaltijdprojecten, jeugd ontmoetingsavonden, zangmomenten).
- Samenwerking aangaan met lokale organisaties (zoals voedselbank, scholen, verenigingen, SUN-jeugd) om een brug te slaan naar de samenleving.

2. Zorgzaamheid

Vertrekpunt: Vanuit liefde dragen we zorg voor elkaar en voor de wereld.

Gedragsvoorbeelden:

- Omzien naar gemeenteleden door praktische hulp (boodschappen, vervoer, klusjes) en aandacht (bezoek, telefoontje, kaartje).
- In de diensten ruimte scheppen om stil te staan bij mensen in nood, dichtbij of ver weg, en concreet diaconaal handelen te stimuleren.
- Projecten voor duurzaamheid en schepping integreren, zoals energiebesparing in kerkgebouwen of deelname aan groene initiatieven.

3. Openheid

Vertrekpunt: Wij zijn een gastvrije gemeenschap waar ruimte is voor ieders verhaal.

Gedragsvoorbeelden:

- Gemeenteavonden inrichten waar leden vrijuit ideeën, zorgen of geloofsvragen kunnen delen, zonder oordeel.
- Prediking en gesprekskringen openhouden voor twijfel, zoeken en diversiteit van geloofsbeleving.
- Transparant communiceren over beleid en besluiten, en gemeenteleden actief betrekken bij keuzes.

4, Verantwoordelijkheid

Vertrekpunt: Samen verantwoording dragen en genomen besluiten loyaal uitvoeren

Gedragsvoorbeelden:

- Collectief denken en doen
- Eilandvorming van personen/groepen wordt voorkomen
- Niet vanuit jarenlange gewoonte handelen

3.5. Missie

Wij staan op voor:

Een betere wereld voor mens, dier en milieu

- **Zorg voor Gods schepping (mens, dier en milieu)**
- **Duurzame leefwijze en bewustwording van onze ecologische voetafdruk**
- **Verantwoord omgaan met natuurlijke hulpbronnen**

Een rechtvaardige samenleving, dichtbij en ver weg

- **Gelijke kansen voor iedereen, zowel lokaal als wereldwijd**
- **Bestrijding van ongelijkheid en uitsluiting**
- **Solidariteit met mensen in nood**

Een gemeenschap waarin ieder mens telt en wordt gezien

- **Waardering voor de unieke waarde van elke persoon**
- **Ruimte voor diversiteit en inclusiviteit**
- **Een plek waar mensen zich thuis kunnen voelen, zich gehoord en gezien weten en kunnen groeien**
- **Een plaats voor persoonlijke geloofsbeleving, zingeving en houvast.**

3.5.1. Afgeleide doelen tot 2030

Een betere wereld

- In 2030 is onze inkoop en verkoop gebaseerd op recyclebare grondstoffen;
- 2-3 campagnes geïnitieerd voor behoud en verbetering van natuur en milieu in onze directe omgeving (gemeentes Doesburg, Zevenaar);
- Bewustwording bij onze gemeenteleden over circulair omgaan met kleding; (om dumping van onbruikbare kleding in Azië en Afrika te voorkomen);
- Als kerk gebruiken we in 2030 geen/nagenoeg geen fossiele energie meer.

Een rechtvaardige samenleving

- Een overzicht in 2025/ 2026 met kanttekeningen over de opzet/ de uitvoering van de verkiezingsprogramma's in de gemeenten Doesburg en Zevenaar;
- Aandacht voor mensen die bij de overheden tussen de wal en het schip vallen;

- Naast de bestemming van onze collecten en ons diaconale vermogen de inzet van x % van ons algemene vermogen voor de structurele aanpak van schrijnende situaties dichtbij en ver weg en het lenigen van acute noden;
- Het kritisch volgen van de PKN in haar visie, missie, uitingen en activiteiten t.a.v.
 - haar relatie met Israël en de Palestijnen aangaande mensenrechten en een vreedzame oplossing
 - andere regeringen/regimes t.a.v. naleving van mensenrechten;
- Verbinding met de vluchtelingen in Doesburg en Angerlo (w.o. de Oekraïners in de voormalige pastorie in Angerlo).

Een gemeenschap waar ieder mens meetelt

- Onze gemeente is voor leden en niet-leden een veilige kerk;
- Nadrukkelijk aandacht voor persoonlijke relaties (elkaar kennen);
- Al onze activiteiten sluiten in woord en gebaar niemand uit binnen de gemeente en van buiten de gemeente;
- Jongeren krijgen ruimte om zelf het “Christen-zijn” vorm te geven;
- Kritische aandacht en meldpunt voor Femicide en huiselijk geweld binnen de kerk en in onze omgeving.

3.5.2. Doelgroepen (Dichtbij en ver weg)

Het nemen van initiatieven en de uitvoering van de diverse activiteiten, door onze gemeente, staan in dienst van de volgende doelgroepen:

- al onze leden;
- mensen die tijdelijk aanhaken: leden en buitenkerkelijken;
- jongeren (b.v. generatie Z) die zingeving en houvast zoeken;
- de samenleving in onze directe omgeving;
- onze medemens waar ook ter wereld.

Wij zijn als gemeente zowel naar binnen als naar buiten gericht.

3.5.3. Kernactiviteiten (de opdracht en werkwijze die we onszelf als gemeente opleggen, met een aanbodgerichte en een vraaggerichte component)

1. Ontmoeten, verbinden, inspireren en delen - Een vindplaats van geloof, hoop en liefde

We zijn een gemeenschap die het volgende organiseert:

- **Erediensten** inspiratie bieden en ruimte creëren voor ontmoeting met God;
- **Gespreksgroepen** verdiepende gesprekken mogelijk maken over geloof en leven;
- **Toerusting** ter verdieping van geloofsleven;
- **Leergroepen (“leerhuis”)** kennis en inzicht verdiepen in Bijbelse verhalen en christelijke traditie;
- **Pastorale zorg** mensen bijstaan in vreugde en verdriet;
- **Ontmoetingsmomenten** verbinding scheppen tussen gemeenteleden en buurtbewoners

We respecteren de verscheidenheid van geloven en bieden ruimte aan verschillende vormen van spiritualiteit en zingeving.

2. Samenwerken: samen handelen en samen delen - Vanuit het evangelie in actie voor gerechtigheid

Geïnspireerd door Jezus Christus' boodschap van liefde en gerechtigheid:

- **Lokale diaconie:** We staan mensen bij die het moeilijk hebben in onze directe omgeving;

- **Armoedebestrijding:** We zetten ons in voor sociale rechtvaardigheid en ondersteunen kwetsbare groepen;
- **Mondiale solidariteit:** We dragen bij aan projecten voor vrede en ontwikkeling wereldwijd;
- **Milieuzorg:** We spreken ons uit en bevorderen bewustwording over klimaatverandering en werken aan duurzaamheid;
- **Maatschappelijke betrokkenheid:** We mengen ons in maatschappelijke vraagstukken die raken aan onze waarden (bv “de rode lijn”).

3. Toekomstgericht - *Lerende gemeenschap voor alle generaties en leeftijden*

We investeren in de toekomst door:

- **Talentontwikkeling:** We stimuleren gemeenteleden om hun gaven te ontdekken en in te zetten;
- **Jeugd en jongeren:** We bieden jongeren ruimte om zich te ontwikkelen en eigen vormen van geloof te verkennen;
- **Samenwerking:** We zoeken actief de verbinding met andere kerken, maatschappelijke organisaties en overheden in de regio;
- **Innovatie:** We staan open voor nieuwe vormen van kerk-zijn die aansluiten bij de behoeften van deze tijd (pionieren);
- **Voortdurend leren:** We reflecteren op ons handelen. Aandacht voor continue zelfreflectie (incl. lessen van kerkverlaters) en bijsturing in kleiner en groter verband via bezinnen, keuzes maken en zinvol handelen.

4. Communicatie

Communicatie- en publicatiebeleid (w.o. website, nieuwsbrieven, banners aan de kerk en publicatieborden)

- We maken duidelijke afspraken over hoe we onderling en naar buiten toe communiceren
- In onze communicatie vermijden we polariserende beeldvorming omdat die niet verbindend en enthousiasmerend werkt (bv Angerlo – Doesburg, naar binnen/buiten gericht, etc.).
We leggen nadruk op de heelheid van het PGAD zijn (7 dagen in de week)
- Meer benutten van nieuwe online mogelijkheden (bv “collegetour”, podcast, etc.)

Ter inspiratie:

(Ds. Nynke Dijkstra-Algra, PKN Nieuwsbrief 05-08-2025)

Gemeenschap als Bijbels begrip

De Bijbelse cultuur is niet individualistisch. God is uit op relatie - God ís relatie. De drie-eenheid van Vader, Zoon en Geest wordt wel beschreven als een dans waarin mensen worden uitgenodigd mee te doen. Mensen zijn als beeldragers van God aangelegd op relaties. De profeten schetsen een visioen van samenleven in vrede (shalom), en Jezus laat zien hoe die vrede gestalte krijgt door grenzen te overbruggen in zijn missie om Gods liefde te delen.

Uitdagingen in de huidige samenleving

Onze samenleving is anders dan de Bijbelse wereld. Het individu staat centraal, met waarden als zelfontplooiing, autonomie en zelfredzaamheid. Gemeenschappen staan onder druk en eenzaamheid groeit. Mensen zijn graag 'op zichzelf', in hun eigen bubbel. Tijdsdruk door werk en zorgtaken maakt het moeilijk om structureel bij gemeenschappen betrokken te raken. Voor kerken is dit extra uitdagend. Negatieve beelden over kerkgemeenschappen - regels, oordelen, misstanden - maken het ingewikkeld om een christelijke community op te bouwen. Het vergt een lange weg van trouw zijn aan mensen, waarin vertrouwen moet groeien.

Derde plekken creëren

Er zijn plekken nodig waar mensen zich welkom weten - zogenaamde 'third places' of derde plekken. Naast werk en thuis een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en het leven kunnen delen.

Binnen de pioniersreis ligt de nadruk op 'vrede': het gaat niet primair om geloof verkennen, maar om elkaar leren kennen en er voor elkaar zijn.

Open gemeenschappen met een bron

Er is geen formeel lidmaatschap, wat de community 'fluïde' maakt: mensen kunnen makkelijk aanhaken maar ook weer vertrekken.

De 'bron' hoeft niet meteen de Bron met hoofdletter te zijn, maar kan een gedeelde interesse zijn: een opvangplek in de buurt, lezingen, een kunstgroep, samen sporten of wandelen. Belangrijker dan geografische nabijheid zijn netwerken gebaseerd op interesse of leeftijd.

IV Beleidsplan per werkveld

Bovengenoemde bestaansgrond, missie en visie vormen het kompas voor al onze activiteiten en besluiten. Ze helpen ons koers te houden in een veranderende wereld en herinneren ons aan waarom we er zijn: om samen te werken aan Gods droom van een wereld waarin iedereen kan floreren.

De verschillende werkvelden van de PGAD gaan, op basis van het bovenstaande, de (deel-) beleidsplannen opstellen/actualiseren (afronding gepland eerste kwartaal 2026. Daarna jaarlijks evalueren).

Het gaat om onderstaande werkvelden:

- Vieren
- Dienen (Diaconaat/ZWO/KiA)
- Omzien (Pastoraat)
- Leren en Inspireren (Vorming en Toerusting)
- Kinderen/Jongere generaties (Jeugd)
- Missionair (kerk naar buiten open kerk)
- Leidinggeven aan de gemeente en algemene zaken (bestuur)
- Financiën en beheer (CvK)

In de beleidsplannen wordt het volgende opgenomen:

- **Doel** (wat en wanneer willen we bereiken - SMART)
- **Doelgroep** (voor wie doen het)
- **Kernactiviteiten** (de opdracht)

Hierbij past speciale aandacht voor de volgende aspecten:

- **Betrekken, begeleiden, waarderen en opvolgen van vrijwilligers**
[Betrokkenheid niet afmeten aan alleen vieringen, maar ook aan andere deelname]
- **Meer betrekken van niet actieve PGAD leden** ("Randkerkelijken") **en buitenkerkelijken**
- **Inrichten van de organisatie** op basis van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en het voeren van **meer regie**;
- **Twee sporen beleid**:
 - behoud van wat goed is en ruimte voor nieuwe activiteiten (maken van keuzes gebaseerd op een prioriteitsstelling);
 - Gemeenteopbouw (b.v. aansluiten bij ontwikkelingen in de samenleving, vraaggericht i.p.v. aanbodgericht, ruimte voor experimenten en het enthousiasmeren, motiveren en betrekken van jeugd en jonge gezinnen.
- **In de strategie worden keuzes gemaakt** o.b.v. prioritering en (financiële en personele) haalbaarheid
- **Vraaggericht werken**
- **Intergeneratief werken** (in activiteiten mensen van alle generaties/ leeftijden betrekken)